

злото!... Какъ ми е леко сега на гърдите, че се отърсихъ отъ змейското! Нѣма по върховна радостъ отъ тази: да си човѣкъ, човѣкъ на доброто, истината! (Приближава масата). Какво ми си още орисала?

Орисницата. (Закрива листа) Това не бива да знаешъ. Само дано останешъ вѣренъ на радостъта, която гали душата ти сега!

Горянинъ. Следъ всичко що преживѣхъ — вѣрвамъ, че нѣма да измѣня на моята побѣлѣла глава...

Орисницата. Миналото — урокъ да ти бжде. И на жена вече да не вѣрвашъ. Запомни и друго: мажътъ кога застарява — върши най-много глупости по жена.

Горянинъ. (Съ насмѣшка) Ти нали си жена?

Орисницата. Нося образа на жена. Ала азъ съмъ духъ, който направлява свѣта. Азъ орисвамъ, за да изпитвамъ човѣка. Който остане вѣренъ на човѣшкото въ себе си — той бива възмезденъ. За подлъзналиятъ се предстои гибелъ.

Горянинъ. Нѣма да бжда онова, което бѣхъ. Това може сега, бѣлобрадиятъ старецъ да го каже.

(Орисницата почва да си прибира книгите).

(Явява се дявола).

Дявола. (Ехидно засмѣнъ). Разбрахъ, че съмъ окъснѣлъ!

Магьосницата. Единъ пжть и ти да закъснѣешъ!

Дявола. Тъй ли, стара вещице?

Магьосницата. И какво не би ми обещалъ: на стари години да ми дадешъ младежки акълъ, както си постъпилъ съ Горянина, че стигна на този халъ!

Горянинъ. (Гледайки дявола). Азъ не мога да си спомня.

Дявола. Щомъ нѣкой оstarѣй — той оглуява. Всичко забравя. Тъй че не ме очудва...

Горянинъ. А ти какво искашъ отъ мене?

Дявола. Какво ли?

Горянинъ. Кажи, де!

Дявола. Азъ дойдохъ да те повърна змей.

Орисницата. Нѣма място за мене. Когато се намѣсва дяволъ въ живота на нѣкого — орисницата само съжалява. Отивамъ си (излизайки).

(Последва я магьосницата)

Дявола. (Изпращайки ги съ очи) И по-добре. Тѣ само преспиватъ свѣта съ лъжи, а азъ...

Орисницата. (Обърнала се при вратата) Служишъ на пъкала.

Дявола. (Самодоволенъ тупа по рамо Горянинъ). Е, казвай, де! Съгласенъ ли си да ти повърна крилцата.